

[Finansministeren.]

om Nationalbankens opkøb i perioder er væsentligt medvirkende til at opretholde det højere kursniveau, er kursstigningen indtrådt samtidig med en successiv afvikling af kreditrationeringen. Med i billedet hører også, at Nationalbanken tre gange i perioden har fundet grundlag for at ned-sætte diskontoen med en halv procent.

Foruden rentefaldets og prisstabiliserings direkte fordel for erhvervsliv og brugere er disse forhold medvirkende til at forbedre balancen i vor udenrigsøkonomi. Dansk erhvervsliv bliver gennem en relativ sænkning af pris- og omkostningsniveauet bedre i stand til at konkurrere med udenlandske produkter såvel inden for landets grænser som på vore eksportmarkeder. Det er endnu for tidligt at udtale sig endeligt om virkningen på betalingsbalancen for hele 1968, men alt tyder på, at underskuddet bliver mindre end i fjor. Når henses til den forringelse i landets bytteforhold over for en stor del af vore udenlandske handelspartnere, der indtraf som følge af den britiske devaluering, må der siges at foreligge en gunstig udvikling, selv om vi endnu ikke kan tale om en tilfredsstillende balance.

Bedringen på betalingsbalancen har samtidig fundet sted på trods af, at vilkårene for afsætning af danske landbrugsvarer ikke er bedret i 1968. Fremgangen kan da også i første række henføres til byerhvervene og særlig til industrien.

Nedgangen i industriens produktion og omsætning er siden foråret vendt i opadgående retning. Dette skyldes især de forbedrede eksportmuligheder. Produktionsstigningen er hidtil gennemført uden en tilsvarende stigning i erhvervslivets investeringer, hvilket antagelig må henføres til, dels at der har været en uudnyttet kapacitet, dels at planlægning og beslutning om udvidelse af produktionsapparatet tager tid og er afhængig af erhvervenes forventninger om, at de forøgede afsætningsmuligheder bliver af varigere karakter.

Tilsvarende har der været nogen tilbageholdenhed med investeringer i boligbyggeriet. På dette felt har obligationsrationeringen gjort sig gældende, ligesom usikkerheden om det fremtidige indtægtsniveau utvivlsomt har været medvirkende. Der spores dog nu udsigt til, at vi fra foråret kan vente

en øget igangsætning inden for byggeriet. For så vidt angår kommunernes bygge- og anlægsaktivitet, er der allerede i 1968-69 budgetteret med en betydelig forøgelse i forhold til de samlede kommunale investeringsudgifter i 1967-68, og finansieringsvanskeligheder gør sig nu mindre gældende end i de foregående år.

Beskæftigelsessituationen har i den løbne del af 1968 fortsat været et alvorligt problem. Den stigning i ledighedsprocenten, der satte kraftigt ind i sidste halvdel af 1967, fortsatte ind i 1968. Den gennemsnitlige ledighedsprocent i sidste finansår er opgjort til 3,8, og vi må nu regne med, at gennemsnitsprocenten i dette finansår kommer til at ligge op mod de 5 pct. Dette er ikke mindst for dem, der rammes af arbejdsløsheden, en alvorlig situation, men også ud fra et samfundssynspunkt er det utilfredsstillende. Heldigvis kan vi i dag pege på forhold, der viser en klar vending i beskæftigelsessituationen, og som berettiger til nogen optimisme for den fremtidige udvikling. Medens den samlede beskæftigelse i industrien udviste et fortsat fald gennem hele 1967, er den i de første tre kvartaler af 1968 øget med ca. 7.000.

Regeringens økonomiske politik er lagt til rette med henblik på at videreføre og forstærke den stedfundne vending i beskæftigelsessituationen, og ikke mindst den ændrede pengepolitik må forventes at slå igennem i øget aktivitet i de nærmeste måneder.

Afgørende for en gunstig udvikling i beskæftigelsen vil tillige være, at vi bevarer den fremgang, der er nået for industrieksporten. Dette forudsætter, at vi selv gør en indsats for at forstærke vore produkters konkurrencemuligheder på verdensmarkedet; men samtidig beror det jo også på forhold, som vi ikke selv er herre over; nemlig udlandets vilje og evne til at aftage vore produkter. For landbrugseksporten er der desværre ikke nogen lysning i sigte. Afsætningsvilkårene er utilfredsstillende både i England og i fællesmarkedet.

Konjunkturudviklingen i de lande, hvortil vi normalt afsætter vore produkter, har derimod indtil for nylig tegnet sig relativt godt for industrieksporten. Den valutakrise, der i november har rystet nogle af de store industrilande, må desværre føre til en betydelig